14/01/2023

Κοπή βασιλόπιτας στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Παρουσία του Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου πραγματοποιήθηκε η κοπή Βασιλόπιτας χθες, Παραμονής του Νέου Έτους με το παλαιό εορτολόγιο, στην αίθουσα του Πατριαρχείου.

Κατά την ομιλία του, ο Μακαριώτατος είπε μεταξύ άλλων ότι ο εορτασμός του νέου έτους γίνεται Χριστοπρεπώς και όχι με κοσμικό τρόπο διότι ο Χριστός είναι ο Κύριος του Χρόνου: *“Η Εκκλησία ούσα το θεανθρώπινον σώμα του Χριστού, του μη όντος εκ του κόσμου τούτου (Ιω. 8,23), εορτάζει το γεγονός της εναλλαγής του Χρόνου ουχί κοσμικώς αλλά Χριστοπρεπώς. Και τούτο, διότι ο Χριστός είναι ο Κύριος του Χρόνου, του διακρινομένου εις παρόν, παρελθόν και μέλλον αφ’ ενός, και αριθμουμένου εις έτη αφ’ ετέρου. «Εγώ ειμι το Α και το Ω, λέγει Κύριος ο Θεός, ο ων και ο ην και ο ερχόμενος, ο παντοκράτωρ» (Αποκ. Ιω. 1,8) κατά την μαρτυρίαν του αγίου Ιωάννου του Θεολόγου”.*

Παρευρέθηκαν Αγιοταφίτες Πατέρες, ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στα

Ιεροσόλυμα κ. Ευάγγελος Βλιώρας, τα μέλη της Ελληνικής Κοινότητος Ιεροσολύμων, οι Επίτροποι του Καθεδρικού Ναού του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου, τα μέλη του Αραβοφώνου ποιμνίου και προσκυνητές.

Παρακάτω το δελτίο Τύπου του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων:

Το εσπέρας της Παρασκευής, 31ης Δεκεμβρίου 2022/ 13ης Ιανουαρίου 2023, Παραμονής του Νέου Έτους, έλαβε χώραν εις την αίθουσαν του Πατριαρχείου η κοπή της Βασιλόπιττας, παρουσία των Αγιοταφιτών Πατέρων, του Γενικού Προξένου της Ελλάδος εις τα Ιεροσόλυμα κ. Ευαγγέλου Βλιώρα, των μελών της Ελληνικής Κοινότητος Ιεροσολύμων, των Επιτρόπων του Καθεδρικού Ναού του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου, των μελών του Αραβοφώνου ποιμνίου ημών και προσκυνητών.

Την εόρτιον ομήγυριν ταύτην προσεφώνησεν η Α.Θ.Μ. ο Πατήρ ημών και Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος διά της κάτωθι προσφωνήσεως Αυτού ελληνιστί ως έπεται:

«Και είπεν ο Θεός· γενηθήτωσαν φωστήρες εν τω στερεώματι του ουρανού εις φαύσιν επί της γης, του διαχωρίζειν ανά μέσον της ημέρας και ανά μέσον της νυκτός· και έστωσαν εις σημεία και εις καιρούς και εις ημέρας και εις ενιαυτούς» (Γεν. 1,14), λέγει η Αγία Γραφή.

Η αγία ημών Εκκλησία, η διπλήν άγουσα εορτήν σήμερον, της Περιτομής, δηλονότι του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού και της μνήμης του εν αγίοις Πατρός ημών Βασιλείου του Μεγάλου, συνήγαγε πάντας ημάς εν τω ιερώ τούτω χώρω του Παλαιφάτου ημών Πατριαρχείου, ίνα δόξαν και ευχαριστίαν αναπέμψωμεν τω αγίω Τριαδικώ Θεώ επί τη εισόδω του νέου Έτους. Προσέτι δε, ίνα εθιμικώς τελέσωμεν την προς τιμήν του αγίου Βασιλείου γενομένην κοπήν της επωνύμου αυτού Βασιλόπιττας.

Ο Θεός Πατήρ έθετο χρόνους και καιρούς εν τη ιδία εξουσία (πρβλ. Πραξ. 1,7) λέγει Κύριος. Ερμηνεύοντες τους Κυριακούς τούτους λόγους, ο μεν άγιος Γρηγόριος Νύσσης λέγει: «ο Πατήρ εν τη ιδία εξουσία τους χρόνους έθετο, από των χρόνων δε και πάντα τα εν τω χρόνω γεγεννημένα νοούμεν είναι τω Πατρί υπεξούσια». Ο δε Μέγας Αθανάσιος επισημαίνει λέγων: «την περί του πάντων τέλους ώραν [ο Χριστός] ως μεν Λόγος γινώσκει, ως δε άνθρωπος αγνοεί· ανθρώπου γαρ ίδιον το αγνοείν και μάλιστα ταύτα». Κατά δε τον Κύριλλον

Αλεξανδρείας: «ου περιεργάζεσθαι χρήναι τα λίαν απόρρητα και εν Θεώ κεκρυμμένα και διά τούτων εδίδασκε ο Κύριος».

Όντως είναι αδύνατον να προσδιορίση ο ανθρώπινος νούς την έννοιαν του χρόνου και δη την εναλλαγήν αυτού άνευ αναφοράς εις τον Δημιουργόν αυτού, τον Θεόν Πατέρα, ως διδάσκει ο θείος Παύλος λέγων: «ότι εν αυτώ εκτίσθη τα πάντα, τα εν τοις ουρανοίς και τα επί της γης, τα ορατά και τα αόρατα … τα πάντα δι' αυτού και εις αυτόν έκτισται» (Κολ. 1,16). Διό και ο Μέγας Βασίλειος λέγει: «ότε δε έδει λοιπόν τον κόσμον τούτον επεισαχθήναι τοις ούσι … συμφυής άρα τω κόσμω … η του χρόνου διέξοδος υπέστη, επειγομένη αεί και παραρρέουσα και μηδαμού πανομένη του δρόμου, ή ουχί τοιούτο ο χρόνος, ου το μεν παρελθόν ηφανίσθη, το δε μέλλον ούπω πάρεστι, το δε παρόν πριν γνωσθήναι διαδιδράσκει την αίσθησιν;» [Και απλούστερον: «και όταν πλέον ήλθεν η ώρα να εισαχθή εις τα όντα και ο κόσμος αυτός … τότε εκτίσθη ως βάσις η ροή του χρόνου σύμφυτος με τον κόσμον … μία ροή που συνεχώς επείγεται και τρέχει παραπλεύρως προς αυτά και πουθενά δεν τερματίζει τον δρόμόν της. Ή μήπως ο Χρόνος δεν είναι κάτι, του οποίου το μεν παρελθόν εξηφανίσθη, το δε μέλλον ακόμη δεν ενεφανίσθη, το δε παρόν πριν καλά-καλά γίνη αντιληπτόν, διαφεύγει αμέσως από τα χέρια της αισθήσεως;»

Η διέξοδος του χρόνου, τουτέστιν η εμφάνισις αυτού μετά του κόσμου, αλλά και η εναλλαγή αυτού, δηλώνει την πορείαν αφ' ενός μεν της εν τω κόσμω ιστορίας του ανθρώπου, αφ' ετέρου δε, της εν Πνεύματι Αγίω αναγεννήσεως αυτού, της αγιογραφικής δηλονότι ιστορίας αυτού. «Πνεύμα Κυρίου επ' εμέ, ου είνεκεν έχρισέ με, ευαγγελίσασθαι πτωχοίς απέσταλκέ με, ιάσασθαι τους συντετριμμένους την καρδίαν … αποστείλαι τεθραυσμένους εν αφέσει, κηρύξαι ενιαυτόν Κυρίου δεκτόν», (Ησ. 61,1-2/Λκ. 4,18-19) λέγει Κύριος.

Ο ενιαυτός του Κυρίου δεν είναι άλλος από αυτόν, διά του οποίου ο Ιησούς Χριστός, «έσωσεν ημάς διά λουτρού παλιγγενεσίας και ανακαινώσεως Πνεύματος Αγίου, ου εξέχεεν εφ' ημάς πλουσίως» (Τιτ. 3,5-6). Ακούσωμεν και του αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας λέγοντος: «δεκτός ενιαυτός εκείνος που πάντως, καθ' ον εισεδέχθημεν την προς αυτόν λαχόντες οικείωσιν, απονιψάμενοι την αμαρτίαν διά του αγίου Βαπτίσματος και της θείας αυτού φύσεως γενόμενοι κοινωνοί διά μετοχής του Αγίου Πνεύματος … ον δη και ο πάνσοφος Παύλος καταμεμήνυκε λέγων, ιδού νυν καιρός ευπρόσδεκτος, ιδού νυν ημέρα σωτηρίας», (Β΄ Κορ. 6,2).

Η Εκκλησία ούσα το θεανθρώπινον σώμα του Χριστού, του μη όντος εκ του κόσμου τούτου (Ιω. 8,23), εορτάζει το γεγονός της εναλλαγής του Χρόνου ουχί κοσμικώς αλλά Χριστοπρεπώς. Και τούτο, διότι ο Χριστός είναι ο Κύριος του Χρόνου, του διακρινομένου εις παρόν, παρελθόν και μέλλον αφ' ενός, και αριθμουμένου εις έτη αφ' ετέρου. «Εγώ ειμι το Α και το Ω, λέγει Κύριος ο Θεός, ο ων και ο ην και ο ερχόμενος, ο παντοκράτωρ» (Αποκ. Ιω. 1,8) κατά την μαρτυρίαν του αγίου Ιωάννου του Θεολόγου.

Με άλλα λόγια, η υπό της διανοίας του ανθρώπου αντίληψις του απερχομένου παλαιού και του νέου εισερχομένου Χρόνου καθίσταται δυνατή μόνον εν τη Ενσαρκώσει του Θεού Λόγου του Χριστού, καθ' ότι, ως κηρύττει ο θείος Παύλος, «ει τις εν Χριστώ καινή κτίσις, τα αρχαία παρήλθεν, ιδού γέγονε καινά τα πάντα» (Β΄ Κορ. 5,17). Κοινωνοί δε ταύτης της εν Χριστώ καινότητος γενόμεθα εν τη λειτουργική και ευχαριστιακή πράξει της Εκκλησίας, ένθα ο Χρόνος γίνεται καιρός.

Ο Χριστός εχαρίσατο ημίν τον χρόνον γενόμενον καιρόν εν τη Εκκλησία αυτού, ίνα καθαρίσωμεν ψυχήν τε και σώμα από παντός μολυσμού και καταστώμεν αγαπητοί τω Θεώ, ως παραγγέλλει Βαρνάβας ο απόστολος εν τη επιστολή αυτού: «δεί ούν ημάς περί των ενεστώτων επί πολύ ερευνώντας εκζητείν τα δυνάμενα ημάς σώζειν· φύγωμεν ούν τελείως από πάντων των έργων της ανομίας, μήποτε καταλάβη ημάς τα έργα της ανομίας· και μισήσωμεν την πλάνην του νυν καιρού, ίνα εις τον μέλλοντα αγαπήσωμεν».

Οι θεόπνευστοι ούτοι λόγοι του αποστόλου Βαρνάβα καλούν πάντας τους αγαπώντας, κατά τον Μέγαν Βασίλειον, «το πολυπόθητον κάλλος, την πηγήν της ζωής, το νοερόν φως αλλά και την απρόσιτον σοφίαν», κατά τον καιρόν τούτον της εναλλαγής του Χρόνου και δη της υποφωσκούσης αποστασίας και ανομίας, ίνα αναλογισθώμεν τα παραπτώματα ημών, περί των οποίων ο Κύριος ημών Ιησούς παρεδόθη και ηγέρθη διά την δικαίωσιν ημών (πρβλ. Ρωμ. 4,25). «Μηδείς πλανάτω υμάς· ο ποιων την δικαιοσύνην δίκαιός εστι, καθώς εκείνος δίκαιός εστιν», (Α΄ Ιω. 3,7) παραγγέλλει ο άγιος Ιωάννης ο Ευαγγελιστής.

Την εν Χριστώ τω Ενανθρωπήσαντι και Σαρκωθέντι εκ των αγνών αιμάτων της υπερευλογημένης Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, ανατολήν του νέου χρόνου χαιρετίζοντες, ικετεύσωμεν τον Μέγαν της Καππαδοκίας ιεράρχην άγιον Βασίλειον τον ουρανοφάντορα, τον τα των ανθρώπων ήθη κατακοσμήσαντα, ίνα πρεσβεύη τω σαρκί περιτμηθέντι Κυρίω και Θεώ και Σωτήρι ημών Ιησού Χριστώ υπέρ των ψυχών ημών, υπέρ ειρήνης του σύμπαντος κόσμου, ιδιαιτέρως της δοκιμαζομένης περιοχής ημών της Μέσης Ανατολής και υπέρ παύσεως των σχισμάτων και ανορθώσεως της παραλελυμένης ενότητος της Μιάς, Αγίας, Καθολικής και

Αποστολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Μετά δε του υμνωδού είπωμεν: «Θεέ Θεών και Κύριε, τρισυπόστατε φύσις, απρόσιτε, αΐδιε, άκτιστε και των όλων Δημιουργέ Παντοκράτορ, σοι προσπίπτομεν πάντες, και σε καθικετεύομεν· το παρόν έτος τούτο, ως αγαθός, ευλογήσας φύλαττε εν ειρήνη, την Εκκλησίαν Σου, την Γεραράν Αγιοταφιτικήν ημών Αδελφότητα, το ευσεβές Χριστεπώνυμον ημών ποίμνιον, την αγίαν Πόλιν Ιερουσαλήμ και το ευσεβές γένος των Ρωμαίων Ορθοδόξων. Αμήν.

Αίσιον, ευτυχές, ευλογημένον και ειρηνικόν το Νέον Έτος 2023. Έτη πολλά!».

Ακολούθως, εν ω εψάλλοντο τα τροπάρια της Περιτομής του Κυρίου και του Αγίου Βασιλείου: «Μορφήν αναλλοιώτως ανθρωπίνην προσέλαβες...» και «εις πάσαν την γην εξήλθεν ο φθόγγος σου», ο Μακαριώτατος έκοψε την πίτταν και διεμοίρασε τα τεμάχια αυτής εις τους προσκυνητάς ευχόμενος: «Αίσιον και ευτυχές το Νέον Έτος 2023» και οι μαθηταί έψαλλον τα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς «Αρχιμηνιά και Αρχιχρονιά» και «Εμείς η νέα γενεά του Παναγίου Τάφου», τα οποία έψαλαν εν